

PROGRAMACIÓ DE DEPARTAMENT

RELIGIÓ CATÒLICA

CURS 2025 - 2026

Marc general

Amb la incorporació de la matèria de Religió al currículum d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, la legislació educativa a Espanya és coherent amb la Declaració Universal dels Drets Humans de 1948, que reconeix el dret de tots a una educació integral i el dret preferent de les famílies a triar el tipus d'educació que haurà de donar-se als seus fills i filles. Aquests drets i llibertats fonamentals estan així reconeguts en el Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals de 1966 i la Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea del 2000. La LOMLOE, a més, en el primer apartat del seu primer article, ha assegurat el compliment efectiu dels drets de la infància segons el que s'estableix en la Convenció sobre els Drets del Nen. Són referències bàsiques del dret internacional ratificades per l'Estat espanyol. Es compleix així el que s'estableix en la Constitució espanyola de 1978 en el seu Títol primer sobre drets i llibertats fonamentals, en el referit a la llibertat religiosa i el dret a l'educació.

Justificació

En aquest marc, l'ensenyament de la Religió Catòlica es proposa com a matèria curricular d'oferta obligatòria per als centres escolars i de lliure elecció per a les famílies. Forma part de la proposta educativa necessària per al ple desenvolupament de la personalitat dels alumnes i les alumnes. Amb la seva identitat i naturalesa, la matèria de Religió Catòlica, en línia amb les finalitats pròpies de l'Educació Secundària Obligatòria i el Batxillerat, afavoreix el procés educatiu de l'alumnat, contribuint a la seva formació integral i al ple desenvolupament de la seva personalitat. Proposa, específicament, contribuir a la maduració del projecte personal i professional, amb llibertat i responsabilitat, en diàleg amb l'antropologia cristiana i els seus principis i valors socials. Respon a la necessitat de comprendre críticament i millorar creativament la nostra tradició cultural, les seves expressions i significat, en contextos plurals i diversos. I complementa la necessària educació en valors humans i cristians que orienta el desplegament del projecte vital que aspira a la seva realització personal i a la seva inserció social en els àmbits propis de la vida adulta.

La matèria de Religió Catòlica a l'escola es caracteritza per les seves contribucions educatives plantejades en línia amb els objectius, finalitats i principis generals i pedagògics del conjunt d'ambdues etapes, també amb les competències clau. Amb els aprenentatges del currículum, inspirats en l'antropologia cristiana, s'enriqueix el procés formatiu de l'alumnat, si així ho han triat les seves famílies: s'accedeix a aprenentatges culturals propis de la tradició religiosa i de l'entorn familiar que contribueixen a madurar la identitat personal; a aprenentatges d'hàbits i valors, necessaris per a la vida individual i social; i a aprenentatges vitals que donen sentit humà i cristià a la vida i formen part del necessari creixement interior. Aquestes aportacions del currículum de

Religió Catòlica, a la llum del missatge cristià, responen a un compromís de promoció humana amb la inclusió de tots, enforteixen el poder transformador de l'escola i suposen una contribució pròpia al perfil de sortida de l'alumnat fins al final de l'ensenyament medi de batxillerat.

El currículum de la matèria de Religió Catòlica és resultat d'un fecund diàleg de la Teologia, font epistemològica que proporciona els sabers bàsics essencials per a una formació integral a l'escola inspirada en la visió cristiana de la vida, amb altres fonts curriculars, especialment la psicopedagògica, que orienten el necessari procés educatiu en l'Educació Secundària Obligatòria i el Batxillerat. El disseny curricular de la matèria de Religió Catòlica ha tingut en compte el context global que està vivint l'educació en les primeres dècades del segle XXI: ha dialogat amb el marc europeu d'educació en les seves competències clau de 2018 i vol integrar-se en el seu horitzó de 2025, s'ha deixat interpel·lar per la sensibilitat dels objectius de desenvolupament sostenible i la ciutadania global i intercultural, i ha tingut en compte l'oportunitat de tornar a imaginar el futur de l'educació prioritzant l'aprendre a ser i a viure amb els altres. Alhora, s'ha deixat afectar pels compromisos del Pacte Educatiu Global, promogut per l'Església catòlica, que subratlla la centralitat de la persona en els processos educatius, l'escolta de les noves generacions, l'acolliment de totes les realitats personals i culturals, la promoció de la dona, la responsabilitat de la família, l'educació per a una nova política i economia i la cura de la casa comuna. Especialment, el currículum de Religió Catòlica s'obre a les iniciatives eclesials de la Missió 4.7, sobre l'ecologia integral, i de l'Alt Comissionat per a la Fraternitat Humana conformat per diverses religions per a construir la casa comuna i la pau mundial. D'aquesta manera, l'ensenyament de la religió catòlica, mantenint la seva peculiaritat i l'essència del diàleg fe-cultura i fe-raó que l'ha caracteritzat en la democràcia, acull els signes dels temps i respon als desafiaments de l'educació en aquest segle XXI.

Dins el currículum del centre

A través d'una aportació específica i alhora transversal, el currículum de Religió es configura com aportació de cohesió del projecte educatiu del centre, integrant-se de manera coherent en les línies pedagògiques que el defineixen:

a) Coherència amb el caràcter propi del centre

L'assignatura de Religió constitueix:

- Un espai privilegiat per fomentar els valors que identifiquen el projecte educatiu del centre
- Un eix transversal que impregna les diferents dimensions de la vida escolar
- Un pont natural entre l'activitat acadèmica i la formació en valors que ofereix el centre

b) Contribució específica al model educatiu del centre

Específicament, el currículum de Religió aporta:

- Un marc conceptual per a la reflexió ètica que treballa en consonància amb l'acció tutorial
- Fonaments per a la interpretació del significat de les tradicions pròpies del centre
- Eines per a l'educació emocional i espiritual que complementen l'atenció a la diversitat

c) Vinculació amb les senyes d'identitat del centre

A més, l'assignatura es relaciona directament amb:

- Els projectes de solidaritat, convivència i voluntariat que es promouen des de l'escola
- La formació per a la justícia i la pau que el centre promou al llarg dels sis anys de estudis
- Celebracions i tradicions culturals acollides en el centre

d) Integració en la vida escolar

Més enllà de l'aula, el currículum de l'assignatura de Religió fomenta:

- La participació en accions de millora social organitzades pel centre
- L'acompanyament en processos de creixement personal i grupal
- Valors enfortidors del teixit comunitari

e) Diàleg amb les altres àrees del currículum del centre

L'assignatura de Religió estableix relacions específiques amb:

- L'àrea d'humanitats, en l'anàlisi del valor humà, la història, les arrels culturals i els fonaments de les societats
- Les ciències, en la reflexió sobre la realitat material, els potencials, els límits i la finalitat del coneixement com eina de promoció de la vida
- Les arts, en l'estudi i interpretació del patrimoni simbòlic i religiós i com manifestació dels sentiments més sublims de l'esperit humà

Així, el currículum de Religió, sense renunciar al rigor acadèmic, contribueix de manera significativa a la concreció del projecte educatiu mitjançant la formació integral de l'alumnat amb la mirada posada cap al futur de la nostra societat balear.

1. MEMBRES DEL DEPARTAMENT

Alberto Espejo Manzanera (Llicenciat en Ciències Religioses)

2. PROPOSTA PEDAGÒGICA

2.1.-Distribució dels SABERS per nivell.

- DISTRIBUCIÓ SABERS BÀSICS RELIGIÓ

2.2.- Seqüenciació de les unitats de programació.

1r ESO

- 1a avaluació: unitats de programació: 1, 2, 3.
 - 1 Descobrir la pròpia identitat
 - 2 Comunicar-se amb respecte
 - 3 Construir fraternitat
- 2a avaluació: unitats de programació: 4, 5, 6, 7.
 - 4 Art i fe al llarg de la història
 - 5 L'espiritualitat en les religions
 - 6 La Bíblia i la identitat cristiana
 - 7 Maria, testimoni de fe
- 3a avaluació: unitats de programació: 8, 9, 10.
 - 8 Conviure amb la diversitat
 - 9 El Regne de Déu i la justícia
 - 10 El cristianisme fet cultura

2n ESO

- 1a avaluació: unitats de programació: 1, 2, 3.
 - 1 La visió bíblica de la persona
 - 2 Déu com a ésser relacional
 - 3 Discernir les injustícies
- 2a avaluació: unitats de programació: 4, 5, 6, 7.
 - 4 Fe i patrimoni cultural
 - 5 Espiritualitats del món
 - 6 Jesucrist, centre de la fe
 - 7 El Credo i la síntesi de la fe
- 3a avaluació: unitats de programació: 8, 9, 10.
 - 8 La diversitat d'esglésies i religions
 - 9 El missatge del Regne de Déu avui
 - 10 Fe i cultura al segle XXI

3r ESO

- 1a avaluació: unitats de programació: 1, 2, 3.
 - [1 Qui sóc jo La persona com a ésser amb dignitat](#)
 - [2 Cuidar de mi dels altres i de la nostra casa comuna](#)
 - [3 Compromès amb el bé comú](#)
- 2a avaluació: unitats de programació: 4, 5, 6, 7.
 - [4 La riquesa de la diversitat cultural](#)
 - [5 Les grans preguntes de la vida](#)
 - [6 L'Església, una comunitat al servei del món](#)
 - [7 L'Església comunitat humana](#)
- 3a avaluació: unitats de programació: 8, 9, 10, 11.
 - [8 L'espiritualitat camí interior](#)
 - [9 L'art de comunicar el que crec](#)
 - [10 Fe i compromís social](#)
 - [11 Esperança en acció](#)

4t ESO

- 1a avaluació: unitats de programació: 1, 2, 3.
 - [1 Construint el meu projecte de vida](#)
 - [2 Construint societats justes i democràtiques](#)
 - [3 Tecnologia i justícia Reptes del nostre temps](#)
- 2a avaluació: unitats de programació: 4, 5, 6.
 - [4 Les arrels cristianes d'Occident](#)
 - [5 Jesucrist, model de vida](#)
 - [6 Actua Per una societat més justa](#)
- 3a avaluació: unitats de programació: 7, 8, 9.
 - [7 Tecnologia i ètica Cap a on anem](#)
 - [8 Diàleg entre fe ciència i cultura](#)
 - [9 Viure junts en pluralitat](#)

1r Batxillerat

- 1a avaluació: unitats de programació: 1, 2.
 - [1 La Recerca de la Pròpia Vocació](#)
 - [2 Fonaments Antropològics per a una Societat Inclusiva](#)
- 2a avaluació: unitats de programació: 3, 4, 5.
 - [3 El Regne de Déu i els Reptes del Món Actual](#)
 - [4 Art, Fe i Cultura Diàleg i Expressió](#)
 - [5 L'Experiència Religiosa i la Recerca de Sentit](#)
- 3a avaluació: unitats de programació: 6, 7.
 - [6 Ciència i Fe Dos Camins per a Comprendre la Realitat](#)
 - [7 Compromís i Transformació Social El Projecte en Acció](#)

2n Batxillerat

- 1a avaluació: unitats de programació: 1, 2.

- [1 El projecte vital vocació i sentit](#)
- [2 Fonaments per a una societat justa](#)
- 2a avaluació: unitats de programació: 3, 4, 5.
 - [3 Agents de canvi per a un futur sostenible](#)
 - [4 L'expressió de l'invisible fe i art](#)
 - [5 La cerca de respostes l'experiència religiosa](#)
- 3a avaluació: unitats de programació: 6, 7.
 - [6 Ciència i fe un diàleg necessari](#)
 - [7 Les arrels i el compromís del cristianisme](#)

3. CRITERIS D'AVALUACIÓ I QUALIFICACIÓ DEL DEPARTAMENT

El sistema d'avaluació de la matèria de religió, al tenir una part molt important de creixement personal, es fonamentarà en la recollida d'evidències durant tot el procés d'ensenyament i aprenentatge, seguint els principis d'una avaluació contínua, formativa, integradora i global.

L'avaluació es durà a terme al llarg de tot el curs amb la finalitat de conèixer l'evolució de cada alumne, adaptar la metodologia a les seves necessitats i millorar la pràctica docent.

3.1.-Criteris d'avaluació i ponderació per nivell.

Les qualificacions reflectiran el grau d'assoliment de les competències específiques i dels criteris d'avaluació establerts en el currículum de l'assignatura de Religió.

Per a cada curs, a l'hora d'obtenir una nota numèrica final, es ponderen els criteris de la següent manera:

- [CRITERIS D'AVALUACIÓ I PONDERACIÓ PER NIVELL](#)

3.2.-Ponderació dels àmbits d'avaluació

Àmbit o competència	Percentatge
Comprensió i anàlisi dels continguts (fets, conceptes, contextos)	30 %
Expressió i argumentació (oral i escrita) en debats, treballs i reflexions	25 %
Capacitat de diàleg, respecte i valoració de la diversitat personal, religiosa i cultural	20 %

Participació, interès i actitud en activitats individuals i col·lectives	15%
Treball continuat i portafolis d'aprenentatge	10 %

Aquestes proporcions es podran ajustar lleugerament en funció de la programació específica i de les necessitats i possibilitats de l'alumnat.

3.3.-Procediment de qualificació

La qualificació final serà el resultat de la mitjana ponderada de totes les evidències recollides:

- Treballs de recerca i presentacions escrites.
- Rúbriques *ad hoc* amb criteris específics per valorar produccions orals i actituds.
- Portafolis: que inclogui reflexions, activitats i treballs, tant individuals com en grup.
- Registres d'observació: per avaluar exposicions orals, la participació en explicacions i en debats, els coneixements, la interacció amb els iguals i l'interès per aprendre.
- Tests d'avaluació gamificats: per valorar l'aprenentatge assolit.
- Qüestionaris d'autovaloració: per recollir la percepció de l'alumnat en el seu propi aprenentatge.

Es valorarà especialment el progrés i la millora de l'alumne al llarg del curs, no només els resultats puntuals dins cada avaluació.

Les qualificacions de seguiment tenen un caràcter acumulatiu; la nota final reflectirà el nivell d'assoliment global de totes les competències treballades.

3.4.-Arrodoniment de la nota

Per a la nota del butlletí s'aplicaran els següents arrodoniments:

- Notes de seguiment:
 - INSUFICIENT (1) - mitjana inferior a 1,7.
 - INSUFICIENT (2) - mitjana igual o superior a 1,7 i inferior a 2,7.
 - INSUFICIENT (3) - mitjana igual o superior a 2,7 i inferior a 3,7.
 - INSUFICIENT (4) - mitjana igual o superior a 3,7 i inferior a 4,7.
 - SUFICIENT (5) - mitjana igual o superior a 4,7 i inferior a 5,7
 - BÉ (6) - mitjana igual o superior a 5,7 i inferior a 6,7
 - NOTABLE (7) - mitjana igual o superior a 6,7 i inferior a 7,7
 - NOTABLE (8) - mitjana igual o superior a 7,7 i inferior a 8,7

- EXCEL·LENT (9) - mitjana igual o superior a 8,7 i inferior a 9,7
- EXCEL·LENT (10) - mitjana igual o superior a 9,7
- Nota final (juny)*
 - INSUFICIENT (1) - mitjana inferior a 1,5.
 - INSUFICIENT (2) - mitjana igual o superior a 1,5 i inferior a 2,5.
 - INSUFICIENT (3) - mitjana igual o superior a 2,5 i inferior a 3,5.
 - INSUFICIENT (4) - mitjana igual o superior a 3,5 i inferior a 4,5.
 - SUFICIENT (5) - mitjana igual o superior a 4,5 i inferior a 5,5
 - BÉ (6) - mitjana igual o superior a 5,5 i inferior a 6,5
 - NOTABLE (7) - mitjana igual o superior a 6,5 i inferior a 7,5
 - NOTABLE (8) - mitjana igual o superior a 7,5 i inferior a 8,5
 - EXCEL·LENT (9) - mitjana igual o superior a 8,5 i inferior a 9,5
 - EXCEL·LENT (10) - mitjana igual o superior a 9,5

* En l'arrodoniment de la nota final s'estudiarà cada cas particular.

4. RECUPERACIÓ DE PENDENTS

Durant el primer trimestre de curs, l'alumnat que dugui la matèria pendent serà informat sobre el procediment de recuperació d'acord amb les directrius i terminis dels plans de recuperació de cada un dels tres centres (Joan Maria Thomàs, Ses Estacions, Gabriel Vallseca).

Quant al procediment que depèn del professor de l'assignatura, la recuperació es podrà assolir mitjançant diverses vies segons el perfil i les circumstàncies de l'alumne:

- Aprovant el curs en què s'està matriculat
- Fent un dossier amb els continguts de l'any suspès i lliurar-lo a un classroom específic per a tal fi
- Amb la lectura d'un dels quatre evangelis i lliurament d'un guió de treball per escrit amb diverses preguntes per a cada capítol
- Realitzant una entrevista per avaluar els coneixements dels continguts acadèmics del curs pendent, i en cas de no assolir-los, elaboració d'un treball específic

5. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT I ADAPTACIONS

5.1.- Mesures generals d'atenció a la diversitat

- Metodologies actives, cooperatives i multinivell, que permeten diferents graus de participació i complexitat.
- Adaptació de materials i activitats, simplificant o ampliant textos, reforçant el vocabulari i utilitzant suport visual i audiovisual.
- Avaluació contínua i formativa, centrada en el progrés individual.
- Tutorització i acompanyament personalitzat, per orientar i motivar l'alumnat amb més dificultats.
- Aprenentatge basat en projectes, que connecta amb la realitat i les experiències vitals dels alumnes.
- Ús de les TIC per facilitar la comprensió i l'expressió (presentacions, vídeos explicatius, cercques a internet, jocs interactius, etc.).

5.2.- Mesures específiques per a alumnat amb NESE

a) Alumnat amb necessitats educatives especials (NEE)

- Simplificació de les tasques
- Adjudicació de rols col·laboratius relacionats amb les tasques
- Assignació d'alumnes-guia que els facin support

b) Trastorns del desenvolupament del llenguatge i de la comunicació, d'atenció o d'aprenentatge

- Adaptació del ritme i volum de tasques.
- Presentació clara de les instruccions i ús de recursos multimodals.
- Temps extra en proves i avaluacions.
- Valoració prioritària del contingut per sobre de la forma ortogràfica.
- Coordinació amb orientació, i si escau amb les famílies, per fer seguiment individualitzat.

c) Alumnat d'incorporació tardana o amb desconeixement del castellà/català

- Incorporació progressiva al grup classe amb suport lingüístic específic (reforç individual).
- Elaboració d'un pla individualitzat d'aprenentatge lingüístic amb textos bi/trilingües.
- Treball cooperatiu amb companys que puguin actuar com a alumnes tutors lingüístics.

d) Alumnat amb necessitats socioeconòmiques o emocionals, condicions personals o història escolar

- Creació d'un entorn segur, motivador i de confiança.
- Activitats que fomentin l'autoestima i la cohesió de grup.
- Atenció específica a les seves necessitats.

e) Alumnat amb altes capacitats

- Ampliació de currículum
- Assignació de tasques acords amb les seves capacitats

6. PLA DE SEGUIMENT ALS ALUMNES QUE NO PROMOCIONEN

En continuïtat amb el pla de seguiment establert a cada un dels tres centres (Joan Maria Thomàs, Ses Estacions, Gabriel Vallseca) per l'alumnat que no promocioni, el professor de l'assignatura de Religió prendrà les següents accions perquè l'alumne superi les barreres que pugui tenir:

- Tenir a l'abast activitats alternatives dins cada unitat didàctica que permetin nous aprenentatges (en cas d'estar ja assolits al curs anterior) o treballar els no assolits evitant repeticions.
- Fer adaptacions dels continguts, si escau d'acord a un pla educatiu personalitzat.
- Contactar amb els tutors, professors d'altres assignatures i pares/tutors legals per focalitzar les mesures d'actuació.